

נתיבות ישעיה

והוא מאמרים יקרים, שיחות מוסר וחיזוק משובבי לב
ונפש, שנאמרו בפני תלמידים מקשיבים בקול חוצב
להבות אש קודש, ושאתו כשאגת האר"י החי,
להנחילם נתיבות דעת התורה ועבודת השי"ת על
פרשת השבוע

ע"י מרן רבינו
הגאון רבי **אברהם יוסף ראזענבלום** זצוקלה"ה
ראש ישיבת שערי יושר

חג השבועות תשפ"ב

שנה ד' • גליון קצ"ז

מי שיש בידו חידו"ת או טעיפס של רבינו, וכן מי שרוצה לנדב גליין של תורת רבינו - נא להתקשר למספר: 1-718-854-2290 EXT 9 או לפקס: 1-718-705-8608

חדש!

אפשר לשמוע השיחה הנדפסת בנתיבות יושר של כל שבוע במספר: 1-718-559-6660

תוכן העניינים

ראש חודש סיון תש"מ

גודל קדושת וחשיבות חג השבועות שהארם יכול להעמיד את עצמו מחדש לחיים נצחיים

אני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני
הר סיני ומקבלין את ג
גודל קדושת התורה ג
השראת השכינה במשכן - בתו היחידה של
הקב"ה ד
הזכות של בני"י שהם ראויים לזכות
בתורה ה
גודל ההתגלות בשעת מתן תורה ה
חיות הבריאה ע"י התורה ח
הדור שלנו הם תכלית התורה והבריאה . . . ט
רק בני"י בכוחם לקבל התורה י
קדושת והמשכת התורה דווקא ע"י מעשי
בני"י במצוות הגשמיים יא
טעם שבעצרת בעינין לכם יג
העיקר הוא הבחירה בטוב יד
קיום בבריאה ע"י קיום התורה טו
עיקר הבריאה הוא מה שרואים בתורה ולא
מה שרואים בעיני בשר יז
לקבל התורה מתוך האמונה פשוטה . . . יח
מהותו של חג השבועות כ
הזהירות בכבוד התורה כב
חשיבות כל דבר קטן שבתורה כד
חומר מי שיכול לעסוק בתורה ואינו
עוסק כה
יסוד החינוך - בבית הוריו מימי
קטנותו כו
אחריות האב על הבנים כח
להחשיב כראוי את התורה כט

כל הזכויות שמורות

למערכת חידו"ת של רבינו
ישיבת שערי יושר

בהוצאת מכון "שם עולם"

מכון לחקר כתבי יד - קורות הקולות ואישים
רח' שחל 5, בני ברק
טל: 03-5701977 פקס: 03-5701967

ראש חודש סיון תש"מ

גודל קדושת וחשיבות חג השבועות שהאדם יכול להעמיד את עצמו מחדש לחיים נצחיים

זו מתקיימת הענין של 'ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה'.

קריאת התורה אין ענינו רק הקריאה בעלמא, אלא ענינו שיתקשר האדם בקשר ושייכות לפרשה זו במשך חג השבועות, שיהיה לו שייכות עם ההכנה לקבלת התורה ולעצם קבלת התורה, ועל ידי כן 'ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה'.

מבואר מדברי חז"ל אלו, שבשנים שהואדם חי בעולם הזה בחג השבועות, אמרה התורה שבכל שנה נשפע מחדש האורות של קבלת התורה וצריך לקבל את ההשפעה הזו.

גודל קדושת התורה

אין לנו השגה בדבר, אך כדי להבין מהו התורה ומהו קבלת התורה, נראה מה שכתוב בפינוט לשבועות (שחרית ליום א').

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינִי (שמות י"ט, א).

בשקוראים בכל שנה פרשת עשרת הדברות ופסוקי ההכנה לקבלת התורה, מחשיב הקב"ה את הקריאה הזאת לבני ישראל כאילו הם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה.

ובך כתוב בילקוט שמעוני (שמות רע"א), 'אמר הקב"ה לישראל, בני יהיו קורין את הפרשה הזו בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה, שנאמר ביום הזה באו מדבר סיני, אימתי בחודש השלישי'.

אני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה

ענין זה נרמז בתורה בפסוק במה שכתב 'ביום הזה' באו מדבר סיני, שעל ידי מה שקוראים בפרשה

'משל' למלך שהיה לו בת יחידה, בא אחד מן המלכים ונמלה, ביקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו, אמר לו, בתי שנתתי לך יחידית היא, לפרוש ממנה איני יכול, לומר לך אל תמלה איני יכול, לפי שהיא אשתך. אלא זו טובה עשה לי, שכל מקום שאתה הולך קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם, שאיני יכול להניח את בתי'.

'בך' אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, נתתי לכם את התורה, לפרוש הימנה איני יכול, לומר לכם אל תמלוה איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים, בית אחד עשו לי שאדור בתוכו, שנאמר (שם ח), ועשו לי מקדש'.

דברי המדרש הם רק כדי לשבר את האוזן, שהתורה נחשבת לפני השי"ת כבת יחידה - בת יחידה כזו שהקב"ה אינו יכול לפרוש הימנה. וקודם שניתנה לבני ישראל, 'הייתי כקמיע על זרועי', כי אין זו בת יחידה רגילה, אלא שזהו בת יחידה שהולכת עם אביה המלך בכל צעד ושעל, ולא רק שהוא משתעשע עמה, אלא שכביכול מתייעץ בה, והיא משתתפת והולכת בכל מקום אשר המלך אביה פונה לשם. זהו לשבר את האוזן מהו התורה.

אנו אומרים שם את מה שהתורה עצמה אומרת, ואנו רואים שמפורש בתיבות אלו עד כמה התורה חשובה לפני השי"ת. ונאמר שם, שלפני קבלת התורה הנייתי כקמיע על זרועי. היינו כמו שהמלך יש לו קמיע על ידו, כמו כן היתה התורה על ידו של הקב"ה, 'הייתי כקמיע על זרועי'.

הפיימן מפרש שם בהמשך - והיא כדי לשבר את האוזן, כי זה דבר שאי אפשר לפרשו בפה - שכל מה שעשה השי"ת ולכל מקום שפנה לקח הקב"ה את התורה עמו והשתעשע עם התורה.

בשהקב"ה יצר את העליונים, היתה התורה עם השי"ת למעלה, וכשיצר הקב"ה את התחתונים, היתה התורה עמו בתחתונים. לכל מקום שפנה כביכול, לקח עמו את התורה, 'הייתי כקמיע על זרועי'.

השראת השכינה במשכן - בתו היחידה של הקב"ה

במדרש (שמות רבה לג, א) מבואר, שטעם השראת השכינה במשכן היה כדי שהשי"ת יוכל להיות שם עם התורה, וכן אמרו שם על הפסוק (שמות כה, ב), 'ויקחו לי תרומה':

שכבר התורה עצמה איוותה להינתן ליצחק, אבל כשקירב את בנו הגדול שלא היה צדיק לפני בנו הקטן שהיה באמת הצדיק, שוב לא רצתה ללכת אליו.

התורה אמרה שהשי"ת ביקש ממנה כל העת שתלך להינשא, ומה שענתה על זה. וכשהגיע תורו של יעקב אבינו, שכל בניו היו צדיקים והיה בחיר האבות, אמרה התורה שהיא מבקשת להינתן לו, אבל יעקב אבינו לא היה במצב שהתורה תינתן לו, מחמת שהיה כל העת בגלות ועברו עליו הרבה צרות, וכנראה שהתורה לא היתה יכולה להינתן לו באופן זה ובמצב זה שאינו שליו בביתו, 'ווען ער איז אין א צורודערמען מצב', שאף שהיה יעקב אבינו ראוי שתינתן לו התורה, אבל המקום והזמן לא היו ראויים לכך, עד שיצאו בני ישראל ממצרים, ואז ניתנה התורה לישראל.

גודל ההתגלות בשעת מתן תורה רש"י (שמות י"ב, ט), מכיז מחז"ל, שבשעת מתן תורה אמר משה רבינו להשי"ת מה שביקשו בני ישראל, 'שמעתי מהם שרצונם לשמוע ממך, אינו דומה השומע מפי שליח לשומע מפי המלך, רצוננו לראות את מלכנו'.

הזכות של בני שהם ראויים לזכות בתורה

עוד אמרו בפיוט (שחרית ליום ב' דשבועות), שהשי"ת רצה לתת את התורה לאדם הראשון שהיה יציר כפיו של הקב"ה והיה האדון והמושל על כל הבריאה, עד שהמלאכים ביקשו לומר עליו שירה, ואמר השי"ת לתורה שיתן אותה לאדם הראשון, 'מ'וועט דיר חתונה מאכען מיט איהם'. וענתה התורה לכביכול, שהיא אינה יכולה ללכת אתו מאחר שעבר על הציווי שציוות לו.

ואז במשך עשרה דורות לא היה למי למסור את התורה, עד שהגיע נח, 'איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלוקים התהלך נח' (בראשית ו, ט), ואמר השי"ת לתורה שיתן אותה לנח. וענתה התורה, שמאחר שכשיצא מן התיבה שתה יין, אין הנהגתו ראויה כדי שאוכל להינשא אליו.

שוב המתין השי"ת עד שהגיע אברהם אבינו, שעמד בעשרת הנסיונות, והפיץ את דעת ה' בעולם, והסכימה התורה להינשא אליו, אבל כשאמר אברהם אבינו 'כמה אדע', שוב לא רצתה ללכת אליו.

אז אז נולד לו בנו יצחק שהקריבוהו לקרבן על המזבח, עד כדי כך

גרעסטע דרגות פון התגלות און נביאות וואס ס'איז שייך אז דער אייבערשטער זאל זיך מתגלה זיין צו א מענטשען, דאס איז אין תורה. דאס איז די תורה!!!

"אז דער אייבערשטער גיט תורה, האט דער אייבערשטער געגעבען די תורה בנילויה ובתוקפה, נישט א צענטיל פון די תורה, נישט א הונדערטסטיל פון די תורה, נישט א חלק פון די תורה, נאר במלואה ותוקפה וואס די תורה איז, האט דער אייבערשטער געגעבען די תורה, די בהירות און די התגלות, דאס איז דא אין די תורה".

"דאס איז די בתו של הקב"ה, דער קמיע שעל זרועו, די בת יחידה פון א מלך פארמאגט די אלע סגולות, דאס פארמאגט די בת יחידה פון מלך, איז דער אייבערשטער האט געגעבען די תורה מיט א פירסום דורך משה רבינו".

"אבער טאמער ס'וועט זיין א טרוקענע קבלת התורה, מ'שיקט דעם שליח גלייך ווי מ'האט איהם געשיקט צו פרעה און צו די אידען שטענדיג, וואלט מען איהם געשיקט נאך אמאל, משה רבינו, אז די אידען זאלען יעצט

ביאור הענין בזה הוא, שבשעת מתן תורה היה הענין של 'רצוננו לראות את מלכנו'. על אף שכבר היה קודם לכן קריעת ים סוף, ואז היה הבחינה של 'ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי', ושפחה היינו מהערב רב, שגם השפחה שהיא מן הערב רב זכתה למחזה נבואה מה שלא זכה לו הנביא יחזקאל. בני ישראל זכו להתגלות עצומה בשעת קריעת ים סוף, אך עדיין לא היתה כדוגמת ההתגלות של מתן תורה, שבשעת מתן תורה היה 'רצוננו לראות את מלכנו'.

כל שאר ההתגלויות שהיו קודם לכן, היו בבחינה קטנה בהרבה ממה שהיה בשעת מתן תורה, ששם ביקשו בני ישראל 'רצוננו לראות את מלכנו'.

והטעם מה שבשעת קבלת התורה היו זקוקים שתהיה באופן של 'רצוננו לראות את מלכנו', הלא היה אפשר שישלחו את משה רבינו כשליחו של בני ישראל ועל ידו יקבלו את התורה וכל מה שיש בתורה, ומהו הטעם שהיו זקוקים להתגלות. ענין זה אינו מקרה כלל, ויש חשבון מיוחד במה שבשעת קבלת התורה היו כל ההתגלויות האלו.

"די עצמיות פון תורה איז דער בהירות אין אלע עולמות. די

אל פרעה ואל בני ישראל, והיה נשלח שוב שבני ישראל יקבלו עכשיו את התורה, לא היתה זאת נתינת התורה, שכן נישואי בת המלך אינו באופן זה!!! בת המלך יש לה צורה אחרת לגמרי, אין זה הצורה של בת המלך.

כשהשי"ת נתן את בת המלך ומשיא את בתו יחידו, הרי הוא מראה מהי התורה, והוא מוסרה כפי מה שהיא. והבהירות של התורה הוא 'לראות את מלכנו', ולכן בשעת קבלת התורה 'כשנתן הקב"ה את התורה, פתח להם ז' רקיעים, וכשם שקרע את העליונים כך קרע את התחתונים, וראו שהוא יחידו' (רש"י דברי ה, לה).

בשעת קבלת התורה היה כל אחד יכול לראות את כל מה שנעשה בכל העולמות, כי זהו מהותה של התורה, הבהירות של התורה וקדושתה היא שכלולים בה כל העולמות, וכל הבריאה שיש, עליונים ותחתונים, שורש הכל הוא בתורה הק'.

זהו לשון הפיוט שהתורה אומרת 'הייתי כקמיע על זרועו'. שבכל מקום שפנה השי"ת וכל מה שעשה כביכול, היתה התורה עמו והשי"ת התייען בתורה כביכול והשתעשע בה. לפי שעל יד התורה, על ידי

מקבל זיין די תורה, וואלט דאס נישט געווען קיין נתינת התורה, אזוי מאכט מען נישט חתונה די בת המלך!!! די בת המלך האט א אנדערע צורה, נישט דאס איז די צורה פון די בת המלך".

העצמיות של התורה הוא הבהירות בעולמות, המדרגות הגדולות ביותר של התגלות ונביאות ששייך שהשי"ת יתגלה לאדם, הכל כלול בתורה, והו מהות התורה!!!

כשהשי"ת נתן את התורה, הרי שהוא נותנה עם כל הגלויים שבה ובכל תוקפה. השי"ת לא נתן רק אחד ממאה או אחד מעשירית של התורה, השי"ת נתן לבני ישראל את כל התורה במלואה ובכל עוזה ותוקפה, ולכן יחד עם התורה נתן להם את הבהירות וההתגלות.

כל זה כלול בתורה, הרי מדובר בבתו של הקב"ה, הקמיע שעל זרועו, הבת יחידה של המלך שיש בה את כל הסגולות האלו.

כשהשי"ת נתן את התורה בפירסום על ידי משה רבינו, אילו לא היתה הנתינה עם כל הגלויים, אלא שהיו שולחים את השליח כפי מה שנשלח משה רבינו

קדושת התורה, על ידי תוקף התורה, מזה נעשו כל העולמות וכל הנבראים. הכל נעשה על ידי התורה.

חיות הבריאה ע"י התורה

הקב"ה 'אסתכל באורייתא וברא עלמא'. והכוונה הוא לכל הבריאה, לא רק העולם שאנו חיים בו, אלא כל הנבראים עד לכסא הכבוד, הכל נעשה על ידי התורה, 'אלעם דינג איז ארוים גערונען פון די תורה', כי בכוח נמצא הכל בתורה, ובכוח נמצא עדיין כל הבריאה בתוך התורה, וחיות כל העולמות נמצא בכוח התורה.

"דער חיות פון אלדינגס לינגט אין די תורה. גלייך ווי די בריאה. דער מהות פון די גאנצע בריאה איז ארוים געוואקסען פון די תורה. איז דער חיות פון אלע עולמות לינגט ווייטער אין די תורה."

"די בריאה און די אלע זאכען איז נישט אפגעריסען פון די תורה, ס'איז ארוים גענומען פון די תורה, דער מעיין און דער כוח המחיה דערפון איז ווייטער די תורה."

החיות של כל הבריאה נמצאת בתורה כמו שהיה בשעת בריאת העולם. המהות של כל הבריאה צמחה על ידי התורה, וחיות כל העולמות עדיין מהתורה, כי הבריאה וכל הנבראים לא התנתקו מהתורה, אלא שהם יצאו מכוח התורה, ועדיין המעיין והכוח המחיה של כל הבריאה הוא התורה.

תכלית הבריאה היה 'עולם חסד יבנה' (תהלים פט, ג). השי"ת רצה לברוא ברואים שיזכו ליהנות מזיו השכינה, והוא מחסדי הבורא מה שרצה ענין זה. ולאיוה נבראים יש את הכוח ליהנות מזיו השכינה, רק אותם הברואים שמקבלים ומקיימים את התורה, רק להם יש את כל זה.

איתא, שתוקף כל העולמות וחיות כל העולמות תלויים ועומדים בזכות התורה, והתורה תלויה ועומדת על כלל ישראל, 'די תורה שמיים אויף דעם כלל ישראל'. ולא רק אותה 'כלל ישראל' שהיתה בשעת מתן תורה או בזמן האבות הק', אלא שבכל דור ודור ובכל יום ויום ובכל שעה ושעה יש בני ישראל שבזכותם מתקיימת כל הבריאה ובזכותם מחיים את כל העולמות, והם התכלית והתפקיד של כל הבריאה כולה.

שנשארו בדורינו, 'צוליב' אונז
צוכראכענע פאר מענטשען, עכור זה
כדאי לו לקוב"ה להחיות ולהחזיק את
כל הבריאה.

שמירת התורה שלנו כל כך
חשובה לפני השי"ת!
'אזוי איז חשוב אונזער האלמען די
תורה פארן רבנו של עולם'.

הקטנה היא בעיניך מעלתנו? הלא
אנו מחזיקים היום בבת
מלך, אנו המחוננים של כביכול,
בדור זה אנו החתנים של הבת יחידה.
החתנים הקודמים כבר אינם בחיים
היום, ואנו החתנים היום, והשי"ת
מסכים לזה!!! 'דער אייבערשטער איז
מסכים צו דעם'!!! כי הוא משאיר
את התורה בידינו, ואילו לא היה
מסכים לענין זה, הרי שהיה לוקח
מאתנו את התורה חלילה.

מה שאמרו חז"ל שהענין של 'ביום
הזה באו מדבר סיני' הוא 'היו
קורין את הפרשה הזו בכל שנה, ואני
מעלה עליכם כאילו אתם עומדים
לפני הר סיני ומקבלין את התורה',
'כל שנה', הכוונה היא גם לדורינו
אנו. כי תכלית הבריאה שמחמת כן
ברא השי"ת את העולם לפני קרוב
לששת אלפים שנה, מתקיימת על ידי
מה שאנו מקיימים בדורינו את
התורה.

הדור שלנו הם תכלית התורה
והבריאה

אנו, אנשי דורינו, אנו התכלית של
כל הבריאה. לפני חמישים
שנה היו בני ישראל שבאותו הדור
התכלית והתפקיד של הבריאה,
והשתא הכא, אנו המה התכלית
והתפקיד של כל הבריאה.

אילו לא היינו התכלית והתפקיד
של כל הבריאה, היה השי"ת
עוצר את הבריאה לפני חמישים שנה
ולא היה לה המשך, והיה השי"ת
מהפך את הבריאה לתוהו ובוהו.

אם השי"ת ממשיך להחיות את
הבריאה כפי מה שהיה לפני
שנות דור, ולפני חמישים שנה החיה
את הבריאה כמו שהיה בזמן מתן
תורה, הרי זה ראייה מוכחת שיש
להשי"ת רצון בבריאה בדורינו כפי
אותה הרצון שהיה לו לפני כמה
דורות.

ברור הדבר, ואין ספק לפני כביכול
שכדאי הוא הדבר להחיות
את הבריאה בדורינו עם כל העולמות
וכסא הכבוד וכל המלאכים בשביל
בני ישראל שחיים בדורינו ומקיימים
תורה ומצוות, ולמענם כדאי הוא
הדבר להחזיק ולהחיות את כל
הבריאה במשך ששת אלפי שנה עם
כל העולמות, בשביל כמה מתי מעט

רק בני בכוחם לקבל התורה

חז"ל מבארים (ע"ז ב, ב), שהקב"ה חזר על אומה ולשון שיקבלו את התורה ואומות העולם לא רצו לקבל את התורה, משום שנאמר בה לא תרצה ולא תגוב.

ואמרו שם בגמרא (דף ג), שלעתיד לבוא ימענו אומות העולם לפני השי"ת רבוננו של עולם, כלום כפית עלינו הר כגיגית ולא קבלנוהו כמו שעשית לישראל, דכתיב ויתיצבו בתחתית ההר, ואמר רב דימי בר חמא מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא הר כגיגית על ישראל ואמר להם אם אתם מקבלין את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם'.

ואמרו שם בהמשך הגמרא, שיאמר להם השי"ת 'מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, לכו ועשו אותה וכו'. מיד כל אחד ואחד נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו, והקדוש ברוך הוא מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא, שנאמר ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבותימו'.

ויש להבין דברי הגמרא, הלא מדובר כאן בתקופה של העתיד לבוא, כשיראו כבר אומות העולם מהו התורה, ובני ישראל יזכו לעולם

הבא, ויראו אז בחוש את סגולת התורה, שבגלל שבני ישראל קיימו את התורה על ידי כן זכו לעולם הבא, ולפי שהאומות לא קיימו את התורה לא יזכו לעולם הבא. אעפ"כ כשהקב"ה מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא.

ויש להבין ענין זה, כי בשלמא הגויים של היום שאינם יודעים מהו הסוכה מבעמים הם בסוכה, אבל לעתיד לבוא כבר יראו הגויים מהו מצוות התורה, ואיך יבעטו בסוכה, הרי אז כבר יודעים הם שעבור הישיבה בסוכה יזכו לעולם הבא, וכבר ראו מהו עולם הבא, כי כבר הגיעו לימי העולם הבא, ואיך יבעטו בסוכה.

והביאור בזה הוא, שהגוף הגשמי של האדם, מטבעו, ובכלל טבע הגוף הוא היפך התורה. גם כשכבר יכיר האדם בשכלו וגם יהיה לו הרצון לדעת מהו התורה, עדיין לא פעל מאומה, לפי שטבע הגוף הוא היפך התורה, ולכן הגוי אף שהוא רואה מה שנעשה לפניו, 'ער זעהט טאקע וואס ס'גייט דא פאהר', אבל גופו אינו מניח לו לקיים התורה.

אמנם על פי שכלו אין הוא מבעט בסוכה, וגם ברצון אין הוא

תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדנינו
מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה
הודך על השמים'.

המלאכים שהיה להם השגה מהו
התורה, נלחמו שלא
ירד התורה לבני ישראל, ושתינתן
התורה למלאכים.

'אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה,
החזיר להן תשובה. אמר
לפניו, רבנו של עולם, מתיירא אני
שמא ישרפוני בהבל שכפיהם. אמר
לו, אחוז בכסא כבודי וחזור להן
תשובה וכו'.

'אמר לפניו, רבנו של עולם, תורה
שאתה נותן לי מה כתיב בה,
אנכי ה' אלוךך אשר הוצאתיך מארץ
מצרים. אמר להן, למצרים ירדתם,
לפרעה השתעבדתם, תורה למה
תהא לכם. שוב מה כתיב בה, לא
יהיה לך אלהים אחרים, בין עמים
אתם שרויין שעובדין עבודה זרה'.
משה רבינו שאל את המלאכים, האם
יש לכם הנסיון של עבודה זרה, הלא
אין אתם חיים בעולם שיש בו נסיונות
של עבודה זרה.

'שוב מה כתיב בה, זכור את יום
השבת לקדשו, כלום אתם
עושים מלאכה שאתם צריכין שבות.
שוב מה כתיב בה, לא תשא, משא
ומתן יש ביניכם. שוב מה כתיב בה,

מבעט בסוכה, כי הוא יודע כבר מהו
הסוכה, שמהות הסוכה הוא עולם
הבא, ובלא מצוה זו יירש גיהנום, ולכן
מצד שכלו בלבד אין הוא מבעט
בסוכה, אך גופו הוא זה שמבעט
בסוכה, שהגוף מחמת רצונו מוכן
לשבת בכל מקום שיש אך אינו רוצה
להיות קשור אל הסוכה.

הסגולה של הכלל ישראל הוא,
שבזכות האבות זכו בני
ישראל שעל ידי בחירה יכול הגוף גם
כן לקיים את התורה. משא"כ גופו
של הגוי כמעט שאינו במצב של קיום
המצוות, כי כדי שהגוי יוכל בגופו
לקיים את מצוות התורה צריך הוא
להתגייר, שיהיה כקמץ שנוולד דמי,
אך גופו של היהודי מקודש ביותר,
ונמצא כמצב שיוכל לקיים את התורה
והמצוות.

קדושת והמשכת התורה דווקא ע"י
מעשי בני" במצוות הגשמיים

בגמרא שבת (דף פח:): אמרו, 'בשעה
שעלה משה למרום אמרו
מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא,
רבנו של עולם, מה לילוד אשה
בינינו. אמר להן לקבל תורה בא.
אמרו לפניו, חמודה גנוזה שגנוזה לך
תשע מאות ושבעים וארבעה דורות
קודם שנברא העולם אתה מבקש
ליתנה לבשר ודם, מה אנוש כי

את הלאמפ, ולמעשה הוא עושה חבל, ואת החבל הוא מקשר למקום ששם מדליקים את הלאמפ, ועל ידי מה שמושכים בחבל על ידי כן נדלקת הלאמפ, ואפשר לעשות חבל ארוכה מעט, וכפי אורך החבל, כך יהיו אנשים שיוכלו לבוא ולהדליק את הלאמפ.

אם החבל התקצר סמוך ללאמפ, יהיו רק מיעוט אנשים שיוכלו להדליק את הלאמפ, כי יצטרכו לעלות אל הלאמפ, והרחוקים מהלאמפ לא יוכלו להגיע ולהדליק את הלאמפ, אבל כשיתארך החבל, אזי יוכל כל אחד להדליק את הלאמפ, והכל תלוי לפי אורך החבל.

זהו הענין של השתלשלות של אור התורה. קיום התורה ופנימיות

התורה הרי הם ענינים שמימיים, 'ראם איז הימלישע זאכען', ולקיים את הענינים הפנימיים של התורה, זה גם אפשרי ע"י המלאכים, ואילו היו המלאכים מקבלים את התורה, היה בידם לקיים את הפנימיות של התורה. אבל אנו בני אדם לא היה בידינו לעלות לשם, שכן בני האדם אינם יכולים לעלות למעלה ואין להם שייכות לשם.

תרי"ג המצוות שבתורה תרי"ג חומים המה, כי כל חוט מקושר לאור התורה והם נמשכים עד

כבד את אביך ואת אמך, אב ואם יש לכם. שוב מה כתיב בה, לא תרצח לא תנאף לא תגנוב, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם. מיד הודו לו להקדוש ברוך הוא, שנאמר ה' אדונינו מה אדיר שמך וגו', ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב'.

ביאור דברי חז"ל כך הוא.

שפנימיות קדושת התורה אפשר להשיג גם בשמים, אלא שההשתלשלות של קיום התורה אצל בני ישראל בעולם הזה נפעלת באופן וצורה כפי מה שמבואר בשולחן ערוך, במצוות מעשיות, כגון מצות ציצית ותפילין, נתינת צדקה וקיום כל שאר מצוות התורה. ההשתלשלות של קיום התורה בעולם הזה הוא באופן הזה.

ונבאר, משל למה הדבר דומה, ללאמפ גדול שבכוחו להאיר את כל העולם. את הלאמפ הזה אפשר להדליק ואפשר לכבות. ומי הוא זה שבידו להדליק ולכבות, ה"ה האינדועניר שיצר את הלאמפ, לו יש את הכוח לעלות ללאמפ ולהדליקו.

אמנם לאו כל אדם אינדועניר שיוכל להדליק את הלאמפ.

מה עשה האינדועניר שרצה שעוד אנשים ידליקו את האור. הלך ועושה פעולה שעוד אנשים יוכלו להדליק

או על ידי מה שמקדש על היין ושותה רוב הכוס כראוי, בזה נדלק הפני והבפנים של התורה כולה בשמי שמים, וההשפעות נשפעים על כל העולמות, עד שהם שבים ומשפיעים על האדם.

בן הוא גם ח"ו גם להיפך, כשהאדם עושה מעשים שלא כרצון התורה, הרי זה גורם שיעלו המעשים לכל העולמות כולם, והם גורמים לצרות בכל העולמות ובעולם הזה על ידי מעשה האדם.

המעשים של האדם עומדים ברומו של כל העולמות, 'די מעשים פון אַ מענשט זענען עומדים ברומו של כל העולמות', התנועות הגשמיות של האדם, נוגעים ומשפיעים בכל העולמות.

טעם שבעצרת בעינין לכם

בגמרא פסחים (דף סח:), מבואר המחלוקת איך יתנהג אדם בכל הימים טובים. לדעת רבי אליעזר או כולו לה' או כולו לכם, ולדעת רבי יהושע חציו לה' וחציו לכם.

ואמרו שם, 'אמר רבי אלעזר, הכל מודים בעצרת דבעינין נמי לכם, מאי טעמא יום שניתנה בו תורה הוא'. שאפילו לדעת רבי אליעזר שסובר או כולו לה' או כולו

אלינו, משמי השמים, מכסא הכבוד, נמשכים תרי"ג חוטים לכל אחד מישראל, לכל נשמה בישראל, ויש לאדם הכוח באבריו הגשמיים למשוך החוטים לנשמה, ועל ידי כן נדלקת אור התורה לפני ולפנים, באותה אופן שהמלאכים היו מדליקים את האור אילו היו הם מקבלים את התורה.

אך רצונו של השי"ת היה, 'דער רצון פון דעם אייבערשטען איז געווען' - ועל ידי טענה זו ניצח משה רבינו את המלאכים - שדווקא באופן זה יתאפשר להמשיך את אור התורה, דווקא בחוטים אלו הרחוקים מהתורה, החוטים הגשמיים, דווקא על ידם ימשיכו את אור התורה בכל הבריאה.

הדלקת אור התורה לא תקיים על ידי מלאכי מעלה, אלא על ידי מעשינו, ובדווקא על ידי המעשים הגשמיים, רק בזה יתאפשר להדליק את אור התורה. הגוף של האדם, המעשים שהאדם עושה בגופו, על ידיהם יתחבר ביותר לפנימיות הבריאה, באופן שכל קיום הבריאה וקיום התורה תתקיים על ידי מעשיו הגשמיים של אותו האדם.

כשהאדם נותן פרוטה לצדקה, או שמדבר דברי פיוס עם העני, או על ידי מה שמניח תפילין,

לכם, אבל בשבועות מודה הוא שצריך גם לכם.

ולבאורה נראה דהיא מילתא דתמיהה, כי הלא שבועות הוא זמן מתן תורתנו, ועל פי סברא היה שגם רבי יהושע שסובר בכ"מ חציו לה' חציו לכם, כאן יודה שיהא כולו לה'. ולמה אמרו 'הכל' מודים בעצרת דבעינן נמי לכם.

ומבואר בספרים, שרצון השי"ת היתה שקיום התורה תתקיים על ידי הגשמיים, שאילו אם אמר יאמר האדם שהוא מקיים את התורה רק במושכלות, אין זה רצון ה', ואי אפשר לעבוד את ה' בדרך זו.

השי"ת נתן את התורה באופן שהיא ניתנה בדווקא לאדם שיש בו כל מיני חולשות וחסרונות, דער קליינער צוכראכענער שוואכער מענטש, דווקא האדם שיש בו גשמיים, דווקא בו בחר השי"ת עם כל הגשמיים והחולשות שבו, מיט זיין צוכראכענער גשם, שבאופן זה יקיימו את התורה. ולכן דווקא בחג השבועות 'הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם', כי התורה ניתנה באופן הזה, כאמור.

העיקר הוא הבחירה בטוב

האורות של קבלת התורה מתעוררים בכל שנה מחדש. ומבואר במדרש איך הוא מתעורר מחדש, והוא על ידי קריאת התורה בשבועות, שעל ידי מה שחוזרים על הקריאה של חג השבועות, על ידי כן מתעוררים האורות של קבלת התורה.

ונתבונן במה שהיה בשעת ההכנה לקבלת התורה.

בתורה מבואר גודל ההכנה שהיה לבני ישראל קודם קבלת התורה, לאחר שכבר עבר למעלה משנה שהתחילו המצריים לקבל את עשרת המכות במצרים, ראו אז בני ישראל את השגחת הבורא. במשך שנה שלימה ראו את השגחת הבורא על כל צעד ושעל, ולאחר מכן היה קריעת ים סוף, שאז ראו גילוי נביאות.

לאחר שעברו מ"ט יום של הכנה לקבלת התורה, ימים בהם ראו מדי יום ביומו ניסים גלויים, וראו את ירידת המן ובארה של מרים, וכל מהלך החיים היה בדרך ניסי, וידעו בני ישראל מאז שהתחילו המכות שתכלית הכל הוא להגיע לקבלת התורה. וכמו שנאמר למשה רבינו

לאחר כל זאת לא היה די בכך במה שעוררו את הרצון שיהיה קבלת התורה, אלא שקודם קבלת התורה ממש היה 'כפה עליהם הר כניגית' שיקבלו בני ישראל את התורה.

כל זה עשה השי"ת כדי שיבוא האדם לידי הבחירה, כי העיקר לפני השי"ת הוא המעט מה שעושה האדם, הבחירה של האדם. כל הקדושות וכל הסגולות אינם משיגים נקודה של רצון ה', 'דערנרייכען נישט דעם פינמל פון דעם רצון ה'', אם אין האדם בא לידי הבחירה.

האדם צריך שיהיה בו הנטייה מצד טבעו לעשות להיפך, ולאחר מכן יכוף עצמו לצד השני ויבחר בטוב. בחירה זו, חשובה לפני השי"ת יותר מכל שאר הענינים.

זה היה הענין של כל ההקדמות, כדי שבני ישראל יקבלו את התורה מרצונם, כי העיקר הוא מעט הבחירה שהאדם בוחר בטוב מעצמו.

קיום בבריאה ע"י קיום התורה

בריש פרשת בחוקתי נאמר (ויקרא כו, ג-ד), **אם** בחוקתי תלכו **ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם. ונתתי נשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו. ופירש**

(שמות ג, יב), 'וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה', שתכלית הכל הוא קבלת התורה.

ידיעה זו ידע אפילו פרעה, כי תיכף כשהלך משה רבינו בשליחות הראשונה לפרעה כבר אמר לפרעה ענין זה.

אף על פי כן כשהגיעו לקבלת התורה הקדים השי"ת הקדמות גדולות, וכמו שנאמר (שמות יב, ג-ו), 'כה תאמר לבית יעקב ותניד לבני ישראל. אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי. ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ. ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל'.

עוד לפני שקיבלו בני ישראל את התורה, פירש השי"ת את כל סגולתם של ישראל, ולאחר מכן נתפרשו ההגבלות הקדושות והפרישות קודם קבלת התורה. זה קרה לאחר כל ההכנות שחיו בתוך תקופה של ימי התגלות ומחזות נבואה.

תכלית הניסים אינו עבור העולם אלא עבורנו, כי כדי שיתקיים העולם אין צורך בניסים. הענין של ניסים הוא רק כדי להזכיר לנו שיש בורא עולם. אכן על ידי סגולת התורה על ידי כן יהיה 'ונתתי גשמיכם בעתם'. השי"ת ברא את העולם שבתוך הטבע תוכל הבריאה להתקיים. העיקר הוא שבני האדם לא יחריבו ולא יקלקלו את הבריאה כדי שנוכל לחיות בבריאה.

השי"ת הוא מנהיג הבריאה, ואף שהנהגת העולם הוא על פי הטבע, אבל כל הטבע נמצא בידי הבורא עולם. השי"ת לא מסר לטבע את הנהגת הבריאה, חלילה לומר כן, וזהו כפירה בהשגחה.

השי"ת מנהיג את הבריאה על כל צעד ושעל, וכל מה שנעשה עם האדם יש בו חשבון מדוקדק שהשי"ת עושה על פי מעשה האדם, כי השי"ת יודע כל מעשה בני אדם וכל מחשבותם, אלא שהנהגת הבורא הוא שהנהגת העולם תהיה בדרך הטבע שהעמיד.

פנימיות קיום הבריאה הוא רק על ידי 'אם בחוקתי תלכו', על ידי מה שבני ישראל מקיימים תורה ומצוות, וזהו קיום כל העולמות. וזהו קיום העולם שלנו, 'דאם

רש"י, מהו 'בעתם', בשעה שאין דרך בני אדם לצאת, כגון בלילי רביעית ובלילי שבתות'.

ביאור הענין בזה הוא, דסגולת התורה, היינו מה שהתורה פועלת בבריאה, הכנים השי"ת לתוך טבע הבריאה. בפסוק לא נאמר אם בחוקתי תלכו אזי יהיו אותות ומופתים, שיגדלו הפירות ללא גשמים וכדומה, אלא נאמר 'ונתתי גשמיכם בעתם'.

והענין בזה הוא, שכל הבריאה יש בה את הכוח בדרך הטבע להתנהל בבחינת 'אם בחוקתי תלכו', שאם בני ישראל ישמרו את התורה ויקיימו את רצון התורה, די בטבעיות הבריאה להחזיק את הכלל ישראל ולהחזיק את כל הבריאה, 'צו דערהאלטען דעם כלל ישראל און דערהאלטען אלעסדינג', ואין צורך בניסים.

הבריאה אינה זקוקה לניסים כדי לקבל את ההשפעות הנשפעים על ידי סגולת התורה. תכלית הניסים אינו לצורך הבריאה, 'די וועלט דארף נישט קיין ניסים', תכלית הניסים הוא רק כדי להזכיר לנו שהשי"ת הוא המנהיג את כל הבריאה.

זהו המציאות. ומה שאין אנו רואים ענין זה, לפי שאנו שומים. והאמת הוא שאנו רואים ענין זה, רק שחסר לנו הידיעה מהו ההגדרה של 'אם בחוקותי תלכו'.

עיקר הבריאה הוא מה שרואים בתורה ולא מה שרואים בעיני בשר

בגמרא בבא בתרא (דף עה). אמרו, 'דיתבי רבי יוחנן וקא דריש, עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות שהם שלושים על שלושים, וחוקק בהן עשר על עשרים ומעמידן בשערי ירושלים. לגלג עליו אותו תלמיד, השתא כביעתא דציצלא לא משכחינן, כולי האי משכחינן'.

והנה תלמיד זה לא היה חסר לו באמונה שהשי"ת יכול לברוא אבנים כאלו, וידע היטב שהשי"ת יכול לברוא דברים גדולים יותר מאותם אבנים, אלא שלמעשה אין בעולם אבנים טובות גדולות כל כך, ולכן לגלג עליו, ולא ראה רבי יוחנן איך שלגלג התלמיד.

ל'ימים הפליגה ספינתו בים, הוא מלאכי השרת דיתבי וקא מינסרי אבנים טובות ומרגליות שהם ל' על ל' וחוקק בהן עשר ברום עשרים. אמר להו, הני למאן, אמרו

דערהאלט אונזערע וועלט', שהנהגת העולם תתנהל באופן טבעי, שכדי שיהיה 'ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו', הרי שזה תלוי עד כמה יש 'אם בחוקותי תלכו'.

כשיוצאים לרחוב ורואים שמוכרים פירות בגראסערי, צריכים אנו להאמין שמה שנגדלו הפירות זהו משום 'אם בחוקותי תלכו', וכשנחסר ב'אם בחוקותי תלכו', אין הפירות גדלים כראוי.

מה שאנו רואים בעולם שלמרות שיש חסרון במצב של 'אם בחוקותי תלכו', ובכל זאת יש שפע של פירות בעולם, זהו טעות שאנו טועים, כי אין אנו יודעים מה נחשב ל'אם בחוקותי תלכו'.

יתכן הדבר שיושב לו יהודי אחד בעליית גגו, 'ויצט זיך אַ איד אין אַ בוידעם', ויושב בתענית מערב שבת לערב שבת, ועל ידי ה'אם בחוקותי תלכו' שלו, הוא מחזיק את כל הבריאה.

אך דבר זה צריכים אנו לדעת, שאם בתורה נאמר שעץ השדה יתן פריו תקיים רק על ידי 'אם בחוקותי תלכו', הרי שכך הוא המציאות, וגם אם כל העולם יאמרו שלא כן הדבר,

לִבְנֵי חַלִּילָה מִי שִׁישׁ אֲצִלוּ מִקוֹם סֶפֶק בְּדִרְשׁ אֶחָד בְּתוֹרָה מִחֻמַּת הַכַּחֲשָׁה מִמָּה שְׂרוּאִים בְּמִצִּיאוֹת, עַל עֵינֵי זֶה נִתֵּן רַבִּי יוֹחָנָן עֵינָיו בּוֹ וְנִעֲשָׂה גַל שֶׁל עֲצֻמוֹת, כִּי הָאָדָם לֹא הִיָּה שׂוּוֹה שִׂיחִיה לֹו יוֹם נֹוסֶף בְּעוֹלָם.

כָּל הַמִּצִּיאוֹת שֶׁל הַהֲשָׁנוֹת שֶׁלָנוּ, אִם הוּא בֹא לְהַכְחִישׁ חַלִּילָה אוֹת אֶחָד בְּתוֹרָה, אִין הָאָדָם חֲשׂוֹב דִּיו שִׂיחִיה לֹו קִיוֹם בְּעוֹלָם, וְנִעֲשָׂה גַל שֶׁל עֲצֻמוֹת.

לְקַבֵּל הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ הָאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה

בְּסִפְרִים מוֹבָא דְבִרֵי הַחֲסִיד יַעֲבִי"ץ. הַחֲסִיד יַעֲבִי"ץ חֵי בּוֹמֵן שֶׁל גִּירוּשׁ סִפְרָד וַיֵּצֵא לְגִלוֹת, וְאָמַר שֶׁהוּא מַעֲיֵד בְּדַבָּר זֶה שֶׁכֹּאשֶׁר אֲנִשִּׁי הַאיִנְקוּוִיזִיצִיעַ תִּפְסוּ חוֹקְרִים גְּדוֹלִים בְּחֻמַּת הָאֵלוֹקִית, כִּשְׁתִּפְסוּ פִּילוֹסוֹפִים גְּדוֹלִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיוּ אֲנִשִּׁים גְּדוֹלִים, וְהַעֲמִידוּ אוֹתָם בְּפָנֵי נִסְיוֹנוֹת שֶׁל מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, הִרִי שֶׁהֵם לֹא עֲמִדוּ בְּנִסְיוֹנוֹת אֵלוֹ.

לְעוֹמֵת זֹאת, כִּשְׁלַקְחוּ נִשִּׁים פְּשׁוּטוֹת שֶׁחִיו עִם הָאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה, עֲמִדוּ הֵמָּה בְּנִסְיוֹנוֹת. וְמָהוּ עוֹמֵק כּוֹוֵנַת הַדְּבָר, וַיֵּשׁ בּוֹה תְּרֵי אֲנַפִּין.

לִיָּה, שְׁעֵתִיד הַקֶּב"ה לְהַעֲמִידוֹן בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם! וְרוֹאִים שֶׁהַתְּלִמִּיד הִיָּה רֹאוֹי לְרֹאוֹת אֶת מְלֹאכֵי הַשֶּׁרֶת וְאָף דִּיבֵר עִמָּהֶם.

'אַתָּה לְקַמִּיה דְּרַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר לִיָּה, דְּרוֹשׁ רַבִּי, לָךְ נָאָה לְדְרוֹשׁ, כֹּאשֶׁר אָמַרְתָּ כֵּן רֹאִיתִי. אָמַר לוֹ, רִיקָא, אֲלֵמְלֵא רֹאִית לֹא הָאִמְנַת, מְלַגְלַג עַל דְּבִרֵי חֲכָמִים אֶתָּה, נִתֵּן עֵינָיו בּוֹ וְנִעֲשָׂה גַל שֶׁל עֲצֻמוֹת!.

וְלִבְאִוְרָה עַל מָה הִיָּה הַקִּפְרִיא שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן, הֵלֵא הַלְּגִלוֹג שֶׁל הַתְּלִמִּיד הִיָּה מִחֻמַּת מָה שֶׁאִין אָנוּ רוֹאִין כַּעֲיֵן דְּבֵר כּוֹה בְּעֵינָינוּ.

אַלָּא דֶּהֲבִיאֹר הוּא, שֶׁהַעִיקֵר הוּא מָה שֶׁנִּדְרַשׁ בְּתוֹרָה, עַל אָף שֶׁהַמִּצִּיאוֹת וְהַשְּׁכַל שֶׁלָנוּ אוֹמְרִים וְחוֹשְׁבִים שׂוֹה כֹּאופֵן אַחֵר.

אִמְנָם שֶׁכִּלְנוּ רוֹאָה כֹּאופֵן אַחֵר מִמָּה שֶׁנִּרְאָה מִהַדְּרַשׁ שְׁבְתוֹרָה, הֵלֵא זֶהוּ דְבַר שֶׁאִישׁ לֹא רֹאָה עֲדִיין בְּעֵינָיו, וְאִכֵּן לֹא נִרְאוּ בְּעוֹלָם אֲבָנִים טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת כָּל כַּךְ. אֲבָל מֵאַחֵר שֶׁכֵּן נִדְרַשׁ מִהַתּוֹרָה שֶׁכַּךְ יִהְיֶה, אִיךְ שִׁיךְ לְדוֹן עַל פִּי מָה שֶׁאָנוּ רוֹאִים בְּעֵינָינוּ כֹּאופֵן אַחֵר. הֵלֵא כָּל הַהֲשָׁנוֹת שֶׁלָנוּ בְּטָלִים וּמְבוֹטְלִים, כָּל הַשְּׁקִפּוֹת הָעוֹלָם שֶׁלָנוּ בְּטָלִים לְגַמְרֵי כִּנְגַד דְּרַשׁ אֶחָד בְּתוֹרָה, כִּנְגַד אוֹת אַחַת בְּתוֹרָה.

מענטש שטעלט זיך צו צו מקיים זיין די תורה'. ואם הסיבה מה שגורם לאדם לקיים את התורה הוא מחמת שכלו, כי הוא נוהג על פי שכלו, שהוא מבין שהאדם צריך לנהוג באופן זה, אזי באופן זה נמסרת התורה לאדם, והוא מקבל את התורה בדרך של צמצום, ומקבל את כל קדושת התורה מתוך צמצום.

אך כשהאדם מבטל את שכלו להשי"ת ולתורה, ומקיים את התורה משום שכך מקובל וכך צריך האדם לנהוג, ועל מה שיש ענין להבין הענינים לעומק, אכן מתייגע הוא להבין הדברים, אבל אין שום קשר ושייכות אצלו בין ההבנה לעשייה. ומה שמקיימים התורה והמצוות וחיים בדרך התורה הוא לפי שכן ציווה עלינו הבורא.

נמצא, שהאדם הזה שניגש לקיום התורה רק כדי לקיים רצון הבורא, שאין שכלו מורה דרכו שכך צריכים לעשות, אלא שהוא חי על פי רצון השי"ת. וכשהקשר של האדם לתורה הוא בדרך זו לקיים רצון השי"ת באופן פשוט, אזי התורה מקדשתו לאין שיעור ולאין ערך יותר ממה שהתורה מקדשת למי שניגש לתורה מתוך צמצום על פי מה שהוא מבין על פי שכלו.

אופן אחד הוא כך:

דבר שהוא מקובל באופן שהשכל משיגו ומקבלו, אין זה דבר מוכרח ומוחלט. יתכן שיבוא שכל ומחשבה אחרת, ומחמת הרצון החיים, הרצון לחיות - כי האדם אינו חפץ למסור את נפשו למיתה - ואז נעשה השכל משוחד, ומכחיש את מה שהבין בשכלו הקודם.

רצון החיים מביא את הפילוסוף לידי כך, שכל מה שחי במשך שנים על פי הפילוסופיא שלו, הרי שהוא מכחיש ביום אחד את כל הפילוסופיא שבנה לעצמו במשך שנים עד עכשיו מחמת השוחד שהוא משוחד כי אינו רוצה למות.

ויש בזה עוד ענין, וכן שמבואר בספרים. שהתורה מקדשת את האדם בכל הענינים, התורה מקדשת ליבו של האדם, התורה מקדשת שכלו של האדם, התורה מרוממת את האדם. וכפי מה שהאדם עסוק בתורה ומקיים המצוות, על ידי כן נעשה האדם יותר מקושר לפנימיות התורה, וזה מקדש את האדם.

אבל התורה מקדשת את האדם רק כפי מה שהאדם מקיים את התורה, 'די תורה איז מקדש דעם מענטש נאר לויט דעם אופן און דער תכונה און דער מהות וואס דער

מהותו של חג השבועות

כל החלקים הללו נכללים בכלל קבלת התורה. האדם שיש לו תורה, צריך לדעת שאינו משיג מה שיש לו בחלקו, הלא הוא מחזיק את הבת יחידה של המלך, ולא בת יחידה פשוטה, אלא בת יחידה שלא רצתה להינשא לאדם ולנח, לאברהם ליצחק וליעקב. בת יחידה שהיתה כקמיע על זרועו של הקב"ה. בת יחידה שהשי"ת כביכול אומר עליה 'לפרוש הימנה איני יכול', כי היא בתו יחידתו של המלך.

בת יחידה זו נמצאת אצלנו, הבת יחידה שהמלאכים התחננו 'תנה הודך על השמים, מה אנוש כי תזכרנו', נמצאת בחלקנו, 'דאם שמייט איין ביי אונז', והאירוסין והנישואין הללו מתחדשים מדי שנה בשנה, וכמו שאמרו במדרש.

יש לנו להתבונן בזה, שאם בדברי החסיד יעב"ץ מבואר שעל פי הקשר והשייכות שהאדם ניגש לתורה כפי כן התורה מקדשתו, וכפי הגשתו לתורה כך יהיה לו השייכות לאור התורה, הרי שבכל שנה בחג השבועות צריך האדם להעמיד את עצמו מחדש, 'זיך אוועק שמעלען פון דאם ני', איך תהיה שייכותו

כשהאדם ניגש לתורה על פי

הבנת שכלו - והרי שכלו של האדם הוא מצומצם. נמצא, שכל הצוגאנג שלו לתורה הוא מתוך צמצום, ואם הגישה לתורה הוא מתוך צמצום, הרי שגם קדושת התורה והאור שהתורה מאירה באדם זהו גם כן רק בצמצום. אבל אם הצוגאנג לתורה הוא בלא שום צמצום, ועושים כן רק משום שכך ציווה הבורא, על ידי כן נשפע על האדם קדושה בלא שיעור ובלא סוף.

ומבואר בספרים, שזהו הסיבה מה

שהחוקרים הגדולים לא עמדו בנסיונות, לפי שכל גישתם לתורה היתה רק על פי יסוד החקירה שנתאמת להם האמונה על פי מוחם ושכלם, ומאחר שזה היה היסוד שנגשו על פי זה לתורה, לכן לא עמדו בנסיונות.

אמנם הנשים שלא היה להם

החקירה, הם ניגשו לשמירת התורה בפשטות משום שכך ציווה הבורא, ולפי שכך קיבלנו דור אחר דור לשמור התורה, הרי שקדושת התורה קידשה אותם בקדושה עליונה.

"וואס פארא שמריקלאך ער וועט ציען, ווי גראב זענען די שמריקלאך, און ווי שטארק זענען די שמריקלאך, און ווי שטארק זענען די שמריקלאך וואס ער איז מחדש אין שבועות, אין דעם וועג זיך זיין מקום".

נמצא שכל מצבו של האדם, כל מהותו של האדם, מהו מהותו ולמה יוכל להשיג ולהגיע, וכל מצבו לעתיד לבוא, הכל תלויה ועומדת לפי מה שהאדם מעמיד עצמו בחג השבועות.

כפי מה שתהיה הקבלת התורה שלו בשבועות, וכפי מה שתהיה הכנתו, איך יכיר במה שנאמר 'והייתם לי סגולה מכל העמים', 'ממלכת כהנים וגוי קדוש', עד כמה יכיר בדבר זה ועד כמה שישתוקק לדבר - כפי זה תהיה מהותו בכל העולמות.

עד כמה המקום שיש לו לאדם בכל העולמות, ועד כמה ישפיעו על ידו האורות תלוי במה שימשוך בחוטים, ואיזה אורות ידלגו על ידי מה שימשוך בחוטים, כל זה תלוי בחג השבועות. איזה חוטים יקבל כדי למשוך בהם, מה תהיה מידת עבים ומהו מידת חווקם, וכפי מה שיחדש

לתורה, כי מדי שנה בשנה על ידי האירוסין והנישואין של חג השבועות מעמיד האדם את הקשר והשתייכותו לתורה מחדש.

"דער גאנצער מצב פון דער מענטש, דער גאנצער מהות פון דער מענטש, וואס ער איז און צו וואס ער קען צוקומען, און וואס זיין גאנצער מצב וועט זיין לעתיד לבוא, וועגט זיך ווי ער שמעלט זיך אוועק אין שבועות, ווי זיין קבלה אויף תורה וועט זיין שבועות. וואס זיין הכנה וועט זיין. ווי ער וועט מכיר זיין דעם והייתם לי סגולה מכל העמים, ממלכת כהנים וגוי קדוש".

"ווי ער וועט עם מכיר זיין און ווי ער וועט זיך בענקען נאך דעם, און ווי ער וועט האבען א תשוקה און א החלטה צו דעם, לויט דעם וועגט זיך ווי וועט זיין זיין גאנצער מהות אין אלע עולמות. וואס פאר א מקום וועט ער פארנעמען אין אלע עולמות, ווי ווייט וועלען ניין די אורות פון די שמריקל וואס ער וועט ציען. וואס וועט זיך אנצינדען מיט זיינע שמריקלאך, דאס וועגט זיך אין דעם שבועות".

את החומים בחג השבועות, בזה תלוי מקומו בכל העולמות.

ובזה תלוי כל מהותו של האדם, ובוזה תלוי כל הנצחיות של האדם, כי כפי האורות שהאדם מדליק על ידי קיום התורה והמצוות, על ידי כן נשפעים עליו ההשפעות, ועל פי זה יהיה חלקו שיזכה בעולם הבא.

על ידי מעשיו כעת הרי הוא מדליק אורות בעולמות העליונים, ואכן כל אור שהוא מדליק בעולמות העליונים יושפע עליו האור מן השמים, כי האור מדליק ומאיר בכל העולמות, והקרן של האור חוזר אליו, וזה יהיה שכרו בחיים הנצחיים בעולם הבא.

כל זה תלוי באיזה אופן האדם מעמיד עצמו בחג השבועות בעולם הזה.

הזהירות בכבוד התורה

בנביא בשמואל נאמר שטרם שבנה דוד את בית המקדש עמד ארון הקודש במקום אחד בביתו של עמינדב, ואז כבר מלך דוד המלך, וביקש להעלות את ארון הקודש לירושלים.

ונאמר בפסוקים (שמואל ב פרק ו), שדוד המלך עשה פעולות

להעלות את הארון לעיר דוד לירושלים, ונאמר 'ויקם וילך דוד וכל העם אשר אתו מבעלי יהודה להעלות משם את ארון האלוקים אשר נקרא שם שם ה' צבאות יושב הכרובים עליו. וירכיבו את ארון האלוקים אל עגלה חדשה וישאהו מבית אבינדב אשר בגבעה ועזא ואחיו בני אבינדב נוהגים את העגלה חדשה. וישאהו מבית אבינדב אשר בגבעה עם ארון האלהים ואחיו הלך לפני הארון'.

'ודוד וכל בית ישראל משחקים לפני ה' בכל עצי ברושים ובכנורות ובנבלים ובתופים וכמנענעים ובצלצלים'.

ונאמר שם, 'ויבאו עד גורן נכון וישלח עזה אל ארון האלוקים ויאחו בו כי שמטו הבקר', שהיה נראה לו שהארון עומד ליפול מהעגלה מחמת הבקר, וניגש עוזה בנו של עמינדב להחזיק בארון שלא יפול. ונאמר 'ויחר אף ה' בעוזה ויכהו שם האלוקים על השל וימת שם עם ארון האלוקים'

על מה נענשו. מפרש רש"י מה שאמרו בחז"ל (סופה לה), 'ועל דבר זה נענש עוזה, שנאמר ויבאו עד גורן כידון וישלח עוזה את ידו לאחוז את הארון, אמר לו הקדוש ברוך הוא, עוזה, נושאי נשא, עצמו לא כל שכן'.

הירדן. ויצו יהושע את הכהנים לאמר עלו מן הירדן. ויהי כעלות הכהנים נושאי ארון ברית ה' מתוך הירדן נתקו כפות רגלי הכהנים אל החרבה, וישבו מי הירדן למקומם וילכו כתמול שלשום על כל גדותיו'.

אז נאמר לבני ישראל שישבו לעלות אל עבר הירדן, ולא בארץ ישראל, וכשיצאו מן הירדן חזר הירדן כמו שהיה. ואיך עברו הכהנים את הירדן, אמרו בגמרא, 'נמצא ארון ונושאו וכהנים מצד אחד, וישראל מצד אחד, נשא ארון את נושאו ועבר, שנאמר ויהי כאשר תם כל העם לעבור ויעבור ארון ה' והכהנים לפני העם'.

ועל זה אמרו בגמרא שעל דבר זה נענש עוזא, שכאשר ביקש עוזא לאחוז בארון שלא יפול, אמר לו הקדוש ברוך הוא, עוזא, נושאי נשא, עצמו לא כל שכן, ואם כן לא היה שום מקום לחשוש שהארון יפול חלילה, שאם יש לארון הכוח לישא את נושאו, כל שכן שיש לו הכוח לישא את עצמו.

ויש להבין, מה היה הטענה על עוזא שמשום כן נהרג על שאחז בארון, שאמנם שגג כמה שאחז בארון והיה לו ללמוד קל וחומר 'נושאי נשא, עצמו לא כל שכן', שאינו צריך

בשעה שעברו בני ישראל את הירדן, והיה שם מים רבים ואיך עברו את הירדן. נאמר בנביא (יהושע ג, יא), 'הנה ארון הברית אדון כל הארץ עובר לפניכם בירדן', ונאמר (פסוק ג), 'והיה כנזח כפות רגלי הכהנים נושאי ארון ה' אדון כל הארץ במי הירדן מי הירדן יכרתון המים הירודים מלמעלה ויעמדו נד אחד', וכן עשו, שהכהנים נשאו את הארון ונכנסו לירדן, ואז נבקע הירדן.

ונאמר שם (פסוק טו-יז), 'וכבוא נושאי הארון עד הירדן ורגלי הכהנים נושאי הארון נטבלו בקצה המים והירדן מלא על כל גדותיו כל ימי קציר, ויעמדו המים הירודים מלמעלה קמו נד אחד הרחק מאד מאדם העיר אשר מצד צרתן והירדים על ים הערבה ים המלח תמו נכרתו והעם עברו נגד יריחו. ויעמדו הכהנים נושאי הארון ברית ה' בחרבה בתוך הירדן הכן וכל ישראל עוברים בחרבה, עד אשר תמו כל הגוי לעבור את הירדן'.

בשעברו כל ישראל את הירדן הרי המציאות היתה שכל בני ישראל עברו את הירדן ועמדו בארץ ישראל, ורק הכהנים והארון עמדו בתוך הירדן. ונאמר שם (פרק ד, טו-יח), 'ויאמר ה' אל יהושע לאמר. צוה את הכהנים נושאי ארון העדות ויעלו מן

פגמו בכבוד התורה, נענש על זה במיתה מן השמים.

חשיבות כל דבר קטן שבתורה

חז"ל אמרו (סנהדרין צ"ב), על הפסוק (במדבר טו, לא), 'כי דבר ה' בזה', 'כי דבר ה' בזה, זה האומר אין תורה מן השמים, ואפילו אמר כל התורה כולה מן השמים חוץ מפסוק זה שלא אמרו הקדוש ברוך הוא אלא משה מפי עצמו, זהו כי דבר ה' בזה, ואפילו אמר כל התורה כולה מן השמים חוץ מדקדוק זה, מקל וחומר זה, מגזרה שזהו זה, זה הוא כי דבר ה' בזה, שמי שאומר על דרש אחד מן התורה שאינו מן השמים, הרי זה בכלל דבר ה' בזה, לפי שכל ענין בתורה הרי זה קדוש ונשגב ביותר, עד שהמולול בזה הרי הוא בכלל דבר ה' בזה'.

בעינינו נראה ש'דבר ה' בזה' זהו הכופר בכל התורה כולה, אבל מי שמאמין בכל התורה כולה ואינו מאמין רק באות אחת או בדרש אחד, הרי זה דבר של מה בכך, כי הלא הוא מאמין ברובא דרובא של התורה, ורק בחלק אחד ממיליאן אינו מאמין, אבל מבואר בדברי חז"ל שכל דבר קטן שבתורה, 'יעדע מידנסטע זאך פון די תורה', הרי זה דבר גדול עד מאוד.

לחשוש שמא יפול הארון, אבל הרי כל כוונתו היתה לשם שמים, שמא חלילה תיפול איזה דבר, ועל מה נענש.

והביאור בזה הוא, שהאדם צריך שיהיה לו בהירות האמונה שהארון נושא את נושאו וכל שכן את עצמו, ומחמת בהירות האמונה לא היה צריך לחשוש שמא יפול הארון.

במה שאחז בארון, סימן הדבר שהיה סבור שאין זה כך, שאם היה סבור שעל פי הטבע היה צריך לאחוז בארון בידו שלא יפול, והיה בזה חסרון באמונה, כי היה זה כנגד הטבע של הארון, שהטבע של הארון הוא 'נושא את נושאו', ואין זה בדרך גם, והו דרך הטבע של הארון.

ובנראה שעוזא היה סבור שהענין של נושא את נושאו היה בדרך גם, ויש בזה ענין של אין סומכין על הנס, אבל משום הקל וחומר היו צריכים ללמוד שהארון בדרך הטבע נושא הוא את נושאו, וכל שכן שהוא נושא את עצמו.

ומבואר, שהפוגם בקדושת התורה, אף שכולו לשם שמים, ועשה כן משום כבוד התורה וכבוד הארון, אבל מאחר שסוף סוף

בכלל 'כי דבר ה' בזה', ועליו נאמר
'הכרת תכרת הנפש ההוא'.

בוזין התורה אינו שייך רק באופן
שהאדם יוצא לרחובה של
עיר ומבזה את התורה חלילה, מזה
אין מדברים, עצם הדבר מה שאין
האדם משער ומחשיב כראוי מהו
התורה, כפי ההשגות שהאדם יכול
להשיג, ואין התורה תופס מקום
חשוב אצל האדם, הרי זה בכלל 'כי
דבר ה' בזה', לפי שהשי"ת מקפיד
ביותר אם אין התורה תופסת מקום
ראוי אצל האדם.

אנו חיים היום בעולם גשמי, באופן
שאין התורה תופסת את
המקום הראוי, שהתורה מונחת בקרן
זוית, אנו צריכים לידע מה הם
הנסיונות שלנו, שמאחר שאצל
העולם התורה מונחת בקרן זוית, הן
בלימוד התורה והן בקיום המצוות
מעשיות, והרי זה נסיון עבורינו, ואם
האדם מתגבר על הנסיון, שהוא מבין
את הבחירה שלו ומתגבר על הנסיון,
הרי זה חביב לפני השי"ת יותר מהכל.

עבודת האדם הוא שלא להימשך
אחר דיעות העולם, ושלא
להימשך אחר דרך החיים של העולם.
ההשקפות והדיעות של האדם
צריכים להיות באופן הרבה יותר
נעלה.

אין דבר טפל בתורה, כל משהו
שבתורה זהו קדוש ונשגב עד
למאוד, באופן שכשנחסר באמונה
שניתן מן השמים, הרי זה בכלל 'כי
דבר ה' בזה'.

חומר מי שיכול לעסוק בתורה
ואינו עוסק

והנה אנו חיים בעולם הזה, בעולם
המגושם, ומדרך האדם הוא
שהוא רוצה לחיות בשנים שיש לו
לחיות בעולם הזה באופן טוב, זיך
באקוועם מאכען, וזה תופס אצל
האדם מקום גדול, כי האדם חי לו
את חייו הגשמיים, אלא דברך אנב
גם מקיימים תורה ומצוות, אבל מי
שחי באופן זה, הרי זה בכלל 'כי דבר
ה' בזה', החי במהלך חיים בזה, בזה
הוא מתעלם ואינו מביט על רוממות
התורה והמצוות.

ואמרו בגמרא (שם), 'רבי נהוראי
אומר כל שאפשר לעסוק
בתורה ואינו עוסק' הרי זה בכלל 'כי
דבר ה' בזה'. ויש להתבונן מהו בזיון
התורה בדבר זה במה שאפשר לעסוק
בתורה ואינו עוסק.

והביאור בזה הוא, שאם אין
התורה תופס אצל האדם
המקום החשוב כפי מה שראוי
שיתפוס חשיבות התורה, הרי זה

זהו הנסיון שיש לנו על הענין של
'כי דבר ה' בזה', על הענין של
לימוד התורה וחשיבות התורה.

אנו רואים שאותו התלמיד שלגלג
על רבי יוחנן, לגלוגו היה על
דרש בתורה, הוא לא לגלג על מצוה
דאורייתא, ואף לא על מצוה דרבנן,
הוא לגלג רק על דרש בתורה, ואם כן
מי שכופר חלילה בהלכה אחת
בתורה ובפרט של התורה הרי זה
בכלל 'כי דבר ה' בזה'.

יסוד החינוך - בבית הוריו מימי
קטנותו

כשמדברים בפני אברכים בעלי
משפחה, צריכים
לדעת גודל האחריות שיש על בעלי
משפחה, אבות לבנים.

מה שנקלט במוחו של הקטן בימי
קטנותו ממש, כשהוא בן שלש
וארבע שנים, שנים אלו הם היסוד
שנקלט באדם היסודות, ולכן לא
יסמכו על מה שילמד הבן מפי ראשי
הישיבות או על ידי חבריו. אמנם
ראשי הישיבות והחברים מסייעים,
והם עושים כפי מה שיש בכוחם
לעשות, ואפשר שגם יש מקום
להוסיף, אבל כל מה שעושים הכל
תלוי ביסוד.

כמו כן צריכים להתחזק בחלק הזה
של לימוד התורה, שיש בזה
ענין של שמירה, וכמו שנאמר (ויקרא
כב, לא), 'ושמרתם מצותי ועשיתם
אותם', ופירש רש"י 'ושמרתם זו
המשנה'.

ובספרים מבואר שהלימוד נקרא
בשם שמירה, ואנו
רואים שחלק זה של התורה בזוי
בעולם יותר מכל התורה, לפי שעל
ידי לימוד התורה מתנזר האדם מכל
העולם, 'דאם שליסט אפ דעם
מענטש פון די גאנצער וועלט'.

על ידי עסק התורה יש לאדם
תכלית אחרת לחייו, והיא משנה
את השקפתו של האדם, ומשנה את
האדם לגמרי, ולכן ענין זה מבזוה
ביותר בעולם, כי הרי זה היפך
ממהלך החיים של העולם.

שמירת המצוות, אינו ממש היפך
מהלך החיים של העולם,
ויכול האדם לקבל על עצמו הנהגה
זו, וכמו שאנו רואים שיש ריבוי גדול
של אנשים ששומרים שבת וכשרות,
וחיים חיי העולם הזה, 'און זיי לעבען
אָ וועלטליכער לעבן'. אבל כשמקבל
האדם על עצמו לימוד התורה,
שיהיה לו דבקות התורה ותשוקה
לתורה, זהו ההיפך ממהלך של חיי
העולם הזה, ואין העולם יכולים
לסבול הדבר, והם מואסים בדבר.

שירצה, אבל בפני בניו צריך האדם להראות עצמו כמשך כל שעות היממה, 'פארן קינד דארף מען מאכען דעם אנשמעל פיהר און צוואנציג שעה', והרי פורים שפיל אי אפשר לשחק בכל שעות המעת לעת, וכמו כן בפורים אפשר לעשות פורים שפיל, אבל אי אפשר לעשות פורים שפיל בכל ימות השנה.

הבן מרגיש היטב מהו מעשיו של האב, 'א' קינד שפיהרט וואס מוהט דער מאמע'!!!! הבן מרגיש על מה נסובים דיבוריו של אביו בטעלעפאן, שאביו עסוק וטרוד כל היום כיצד ירוויח עוד ממון, או שהוא מדבר דבורי לשון הרע על בני ישראל.

הבן מרגיש אפילו באיזה אופן מרוויח אביו את ממונו, אם הוא מרוויח את ממונו באופן כשר או לא. הבן מרגיש היטב את הדברים. וכמו כן הבן מרגיש באיזה אופן מדבר אביו עם אחרים, אם הוא מדבר בלשון גסה או בדרך ארץ ומידות טובות. הבן מרגיש באיזה אופן מדבר האב עם האם ועם אחרים, והבן מכנים בעצמו ענינים אלו, וזהו יסוד ושורש הבן.

בשרואים את הבנים בשנים שלאחר מכן עם כל מיני קשיים, 'א' קינד מיט

כשהקמן מגיע לבית תלמודו, הרי הוא בא עם יסוד מוכן. כשמגיע קמן כבן שש ושבע שנים, קמן זה כבר קלט בתוכו יסודות, ואינו בנייר חלק, 'ער איז נישט קיין נאטראלע זאך'.

קמן כבן שש ושבע שנים, הרי הוא כבר מחונך ועומד שש ושבע שנים, ויש לו כבר הרגלים ומחשבות מהשנים הראשונות, ועם קנינים אלו מביאים את הקמן למלמד בתלמוד תורה, ומכאן צריך המלמד לחנך את התלמיד.

ובמו כן, גם כשהקמן נמצא בתלמוד תורה, הלא בלילות הוא שב לביתו, וכמו כן בשבתות וימים טובים הוא נמצא בביתו.

תחילת היצירה שזהו יסוד האדם, הרי זה החינוך שהוא מקבל בבית הוריו.

עוד זאת צריכים לדעת, הבן הוא האחרון שאפשר לרמותו. כל אחד אפשר לרמות, את השכן וכן שאר כל האנשים, אבל הבן 'מבין' על אביו.

מהשבן אפשר לאדם להסתיר עצמו, מהרחוב אפשר לאדם להסתיר עצמו, בשעות שנמצא האדם ברחוב או בין השכנים, הרי הוא יכול להראות עצמו כפי מה

אביו?!! ואז יהיה ברא כרעא דאבוה,
שיגדל כדוגמת אביו.

אחריות האב על הבנים

השי"ת הפקיד בדינו נשמות
ישראל, כל אב בישראל
מסר השי"ת בידו נשמות ישראל,
והאב הוא השומר עליו, והרי הוא
בגדר 'שואל'. כל אב מבקש לזכות
בבנים, ואנו מבקשים מהשי"ת שיתן
לנו בנים, ואם כן אין האב רק שומר
חינם, אלא דינו כשואל.

לפעמים אב שדינו כשואל והוא
פושע בחינוך הבנים,
והשואל שפושע בוודאי שחייב, שהרי
גם שומר חינם חייב בפשיעה, וכל
שכן שהשואל חייב בפשיעה, כי הרי
השואל חייב אפילו באונסין.

איך יוכל האב לחנך את הבנים?!,
רק באופן שיהיה שמור בעצמו.

כשהאב מכיר מהו התורה, כשהאב
מכיר מהו מהות החיים, כשהאב
מכיר מהו העולם, ממילא יוכל לחנך
את בנו כראוי, 'ס'וועט ארויס
שמראלען פון דעם מאמען אמת און
ערליכקייט און איידלקייט', שיצא
מהאב אמת וצדקות ומידות טובות.

כשמדברים בבית על אדם עני,
אם האב יתאנח על
מצבו של העני, וכשמדברים מענין

פראבלעמען, זה בכח וזה בכח, רובא
דרובא של הקשיים של הבנים הוא
משום שיסוד החינוך לא היה כראוי,
וכשגדלים עקומים יש הרבה קשיים.

כשמו"לחים את המרק יותר מדי,
צריכים אחר כך
לחפש עצות איך להסיר את
המליחות הגדולה, שמוסיפים מים
ושאר עצות. כי כשהמרק נמלח יותר
מדי צריכים להביא מומחים איך לתקן
את המרק, ויצטרכו סכומים גדולים
לתקן את המרק, ואפשר שכבר לא
יוכלו להציל מאומה.

אבל אם הבישול הראשון הוא
באופן מתוקן, אזי לא זקוקים
למומחים, כי כל בעלת הבית בביתה
מבשלת את המרק כמו המומחים
הגדולים, והיא מאכל בריא לכל אחד,
וכל אחד יכול לאכול את המאכל
שיהיה ערב לחיבו.

כשרואה הבן איך שראשו של
אביו מושקע בהבלים,
'ווען אַ קינד זעהט אז זיין מאמע ליגט
אין שטותים', כשרואה הבן שכאשר
אביו שב לביתו הוא לוקח את
הציטונג לידו, ומציטונג אחד הוא
הולך להציטונג שני, ומהציטונג הוא
פונה לראדיא, ומשם הוא פונה
למעלעפאן ושאר הבלים, עד שהוא
שוכב לישון, מה רואה בן זה אצל

תכלית כל התכליתים, תענוג כל התענוגים, שמחת כל השמחות.

המלאכים ביקשו לזכות בתורה וביקשו 'תנה הודך על השמים, שהרי היא בת יחידו של השי"ת. והשי"ת אומר על התורה 'לפרוש הימנה איני יכול', שאינו יכול לפרוש מהתורה.

זהו התורה שיש בידינו, וצריך כל אחד לעמול ולהתייגע, 'דארף זיך א מענמש ווארפען און רייסען' לקבל ולזכות בתורה, ולא יגש לתורה עם הדיעות שלו ועם חשבונות, אלא יגש לתורה באמונה פשוטה, וכדברי החסיד יעבץ, לשמור ולקיים את התורה באופן הפשוט כמו שצונו הבורא, ללא שום חשבונות, שיבטל האדם את דיעותיו ורצונותיו לתורה. **האדם** צריך לומר לעצמו במושכלות ובדעת שכל הענינים הגשמיים שהוא צריך לקיים הרי זה רק מחמת ההכרח, אבל לא מחמת שזהו רצונו.

אמנם כמה שצריכים לקיים יקיים המצות, ובדרך דוגמא. כשהאדם עומד לשתות היין של קידוש, לא יבטל את מעם היין על ידי מליחת היין, קודם כל, כי אז יהיה הברכה לבטלה ולא יצא ידי חובתו בקידוש ואי אפשר לכרך עליו בורא פרי הגפן.

שפוגם את האידישקייט מבטל האב את הענין ומדבר כנגד זה, הבן מרגיש ענינים אלו, והוא גדל בדרך זו.

אם בשעה שהדבר נוגע לענין של מותרות ולוקסוס הרי זה ענין של לאו דווקא, וכאשר הדבר נוגע לענין של תורה ומצוות מדגיש האב שבאופן זה צריכים לנהוג, כשהבן נושם אוויר זה, בזה מקיימים הענין של חינוך הבנים באופן הראוי.

אבל כשרואה הבן שכאשר הדבר נוגע לענין של מותרות ולוקסוס בזה הוא רואה את התשוקה, והוא רואה איך שהאב משקיע עצמו בזה, וכשהדבר נוגע לענין של תורה ומצוות, של צדקה וגמילות חסדים, ניגשים לדבר באופן של לאו דווקא, איך גדל בן זה, הרי הוא גדל באופן שהוא מבין שהעולם עומד על עניני גשמיות ותאוות, אלא שצריכים גם לצאת ידי חובה להשי"ת.

להחשיב כראוי את התורה

על יום השבועות מבואר בדברי הפסיקתא, ששבועות בכל שנה הוא יום של קבלת התורה, ובכל שנה מאיר מעין האורות שהיו בשעת מתן תורה, ויכול כל אחד לזכות בכל שנה ושנה במעלות התורה ובקדושת התורה ורוממות התורה, שזהו

שום תכלית בפני עצמו, אלא יעסוק בדבר כדי לקיים רצון ה', ויבין וידע שאין בזה שום תכלית.

אבל מי שעושה תכלית ועיקר מהגשמיות, הרי הוא בכלל 'כי דבר ה' בזה', שאינו מחשיב כראוי את קדושת התורה, ולכן יתכן ששאר עניינים גשמיים יתפסו אצלו מקום, כי אילו היה האדם משיג מהו התורה, שהבת היחידה של השי"ת נמצאת אצלו, ובוה יזכה לחיים הנצחיים, ושחיות כל העולמות וכל המלאכים תלויים בתורתו, לא היה תופס אצל האדם כוס יין, ומה שהגשמיות תופס מקום אצל האדם הרי זה משום 'כי דבר ה' בזה'.

אנו עומדים קודם חג השבועות, וזהו יום טוב של יום אחד, ובכל שנה מתעורר מחדש האורות של קבלת התורה, ויכול כל אחד לקבל את התורה מחדש מתוך בהירות וחוזק והחלטה גדולה, ועל פי החלטתו וקבלתו של האדם, כפי זה יזכה לאורות התורה בכל ימות השנה.

האבות צריכים לדעת חשיבות חינוך הבנים, באופן של 'ואם לא עכשיו אימתו', ולא יחשוב האדם שבנו קמץ עדיין ואפשר להמתין עוד שנה בחינוכו, קודם כל

היין צריך שיהיה יין טוב ומתוק, וכששותים יין מתוק אין שום ענין שלא ירגישו טעם היין, ומו שאומר שאינו מרגיש הטעם הרי הוא מדבר כשוטה, ואין מדברים משוטים.

בששותים יין מתוק, ממילא מרגישים את טעם היין, ולא שייך באופן אחר, כי כשהתורה אמרה 'זכור את יום השבת לקדשו', ודרשו חז"ל זכרהו על היין, כלול בזה שירגישו את הטעם הטוב שיש ביין.

אבל האדם צריך שיהיה לו הדעת הברור שבטעם שהוא מרגיש ביין, אין בזה שום תכלית, אלא שהשי"ת ציווה שישתו היין, ויעשה הדבר משום שכן ציווה הבורא, אבל לא ידבר כל היום מהטעם של היין, ולא יצא מזה דבר. וברגע שלאחר שתית היין ישבח את מה ששתה היין, וכל מה ששותה היין הוא כדי לקיים מה שנאמר 'זכור את יום השבת לקדשו', ודרשו חז"ל זכרהו על היין, ולכן הוא שותה יין טוב, והרי הוא נהנה מהיין גם משום עונג שבת, אבל ידע שאין חדש תחת השמש, ואין שום תכלית בשתיית היין, ושלא יתפוס היין שום מקום אצלו, ולא ירדוף אחר היין.

באופן הזה יגש האדם לכל חייו הגשמיים, שלא יהיה בדבר

שם ממתנים עכשיו שנה, יחשוב גם בשנה הבאה שעדיין יש עוד שנה, שכפי מה שהאדם מתרשל מאיזה דבר, הרי הוא מתרשל בזה יותר ויותר. ויתירה מזו, גם כשהקמן הוא קמן ביותר, הרי הוא מקבל כבר את ההשפעות בביתו.

זהו האחריות המוטלת על ההורים שיראו הבנים הנהגה של תורה ומהלך החיים של טהרה, ואל יטיל האדם את התפקיד על האם, כי כל אחד צריך למלאות את תפקידו, וכשהאב ימלא את תפקידו, ממילא ישפיע הדבר על חיי הבן.

זָכָה וְזָכָה אֶת הָרַבִּים, וְזָכָה הָרַבִּים תְּלוּי בּוֹ

היות שזכינו ב"ה והגליון השבועי מופץ בכמה ערים, יש הזדמנות למי שליכו חפץ לזכות את הרבים ולקחת חבל בהוצאות ההפצה של הגליון בעירו, ויבוא על שכרו.

אפשר לפנות למערכת חידו"ת של רבינו,
למספר טעלעפאן 9 EXT 1-718-854-2290.

בברכה והערכה
מערכת החידו"ת של רבינו